

Το θέμα

Σε επιφυλακή οι σεισμολόγοι εν αναμονή ενός ισχυρού μετασεισμού πάνω από 5 Ρίχτερ, ίσως και μιας ασθενούς φάσης με μικρούς μετασεισμούς που θα διαρκέσει εβδομάδες και μήνες. Χθες σημειώθηκαν δεκάδες δονήσεις έως 4,5 Ρίχτερ, γεγονός που κάνει τους επιστήμονες να αισιοδοξούν. Την ίδια ώρα μαίνεται ο «πόλεμος» των σεισμολόγων.

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΙΟΥΣΗ

«Θα ήταν μεγάλη η έκπληξη να μη συμβεί ένας ισχυρός μετασεισμός», τόνισε ο Γιώργος Σταυρακάκης, διευθυντής του Γεωδυναμικού Ινστιτούτου του Αστεροσκοπείου Αθηνών. «Οι μετασεισμοί των 4,6 Ρίχτερ μέχρι τώρα δεν θεωρούνται ισχυροί. Ένας σεισμός 6,5 Ρίχτερ όπως ο προχθεσινός δίνει ισχυρό μετασεισμό, που στην καλύτερη περίπτωση θα είναι μία μονάδα μικρότερος από τον κύριο και στην χειρότερη 0,3 με 0,5 μικρότερος από τον βασικό σεισμό». Ο σεισμολόγος Γιώργος Δρακάτος χαρακτήρισε ομαλή την εξέλιξη, τονίζοντας: «Πέρασε το πρώτο 24ώρο, είμαστε βέβαιοι ότι πρόκειται για τον κύριο σεισμό. Σκεφθείτε ότι είχε περίπου 200 χρόνια να συμβεί κάτι τέτοιο εκεί. Για να εκτονωθεί η κατάσταση αναμένουμε σεισμό έως 5,5 Ρίχτερ».

Φυσιολογική είναι και κατά τον πρόεδρο της Επιτροπής Εκτίμησης Σεισμικού Κινδύνου Γεράσιμο Παπαδόπουλο η μετασεισμική ακολουθία: «Δεν υπάρχει κάτι το ασυνήθιστο. Δεν συμβαίνει πάντοτε ισχυρός μετασεισμός, είναι πιθανό να συμβεί· το γεγονός όμως ότι έχει αργήσει να συμβεί αυτός ο ισχυρός μετασεισμός, δεν είναι ανησυχητική εξέλιξη, διότι δεν συμβαίνει πάντα».

Ο καθηγητής Γεωλογίας Ευθύμιος Λέκκας, σε δηλώσεις του από το χωριό Βάλμη Ηλείας που έχει πάθει τις μεγαλύτερες καταστροφές, είπε ότι ένας σεισμός 6,5 Ρίχτερ δίνει συνήθως έναν ισχυρό μετασεισμό μία με μισή μονάδα μικρότερο. «Παρατηρείται μια ιδιόμορφη ανάπτυξη βλαβών και στα χωριά της Ηλείας και της Αχαΐας. Αυτή ορίζεται από τον τρόπο διάρρηξης του ρήγματος που έδωσε και έδωσε τον σεισμό και από τις εδαφικές συνθήκες που είναι σε κάθε χώρο. Οι μεγάλες βλάβες ακολουθούν τις ρηξιγενείς γραμμές. Εκτιμώ ότι θα έχουμε μια ιδιόμορφη ανάπτυξη της μετασεισμικής ακολουθίας».

Κατά τον Βασίλη Καραστάθη, σεισμολόγο του Γεωδυναμικού, «η μετασεισμική ακολουθία θα κρατά σε επιφυλακή τους σεισμολόγους όσο δεν έχουμε ισχυρό μετασεισμό. Η χρονική απόσταση από το κύριο γεγονός έχει να κάνει με το πλήθος των μετασεισμών και όχι με το μέσο μέγεθος. Δεν μειώνονται τα μεγέθη, αραιώνουν η μετασεισμική ακολουθία». Από τη μια η αγωνία για ένα μεγάλο μετασεισμό και από την άλλη οι συζητήσεις για σεισμοπρογνώσεις. «Οι επιστημονικές δημοσιεύσεις όφειλαν να ήταν σε γνώση της πολιτείας» τόνισε ο Ευθύμιος Λέκκας. «Δεν είμαι ο χειριστής. Δεν συμμετείχα σε αυτές τις διαδικασίες. Δεν ήμουν ο επιστημονικός υπεύθυνος για να δω τις αντιδράσεις εκ μέρους των υπηρεσιών».

«Είναι άχαρο και σε βάρος των κατοίκων που επλήγησαν από τον σεισμό να γίνονται τέτοιες συζητήσεις», σχολίασε ο πρόεδρος της Επιτροπής Εκτίμησης Σεισμικού Κινδύνου Γεράσιμος Παπαδόπουλος. «Πριν από δύο με δυόμισι μήνες, όταν έγιναν οι σεισμοί της Μεθώνης, ο πρόεδρος του ΟΑΣΠ, με τη δική μου σύμφωνη γνώμη, έστειλε επιστολή στον καθηγητή Παναγιώτη Βαρώτσο, καλώντας τον να συζητήσουν τα θέματα των προγνώσεων. Η απάντηση που λάβαμε εγγράφως από τον κ. Βαρώτσο ήταν "πηγαίνετε στο Ιντερνετ να δείτε"». Ο ίδιος για την πρόβλεψη του καθηγητή Ευάγγελου Λάγιου (σεισμός 7-7,2 Ρίχτερ έως τα τέλη Ιουλίου μεταξύ Ζακύνθου - Κεφαλονιάς) δήλωσε ότι υπήρξε ειδοποίηση για τη συγκεκριμένη περιοχή, η οποία δεν είναι αυτή όπου έγινε ο σεισμός. «Ο, τι ήταν δυνατό να γίνει, κατά τη δική μου γνώμη, έγινε για τη συγκεκριμένη πρόβλεψη». ✖

! Δεν είχε ενημερωθεί από την ομάδα ΒΑΝ η πολιτική ηγεσία του υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ, ούτε ο Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ), διευκρίνισε ο κ. Σουφλιάς εξερχόμενος του μεγάρου Μαξίμου και πρόσθεσε ότι μόνον ο κ. Παπαζάχος είχε δώσει αποτελέσματα ερευνών του για ενδείξεις. Διαβεβαίωσε ότι δεν υπάρχει ανησυχία, αλλά οι σεισμολόγοι βρίσκονται σε επιφυλακή και κατέληξε: «Να μην κάνουμε τώρα τον προφήτη».

ΣΕΙΣΜΟΛΟΓΟΙ: ΘΑ ΓΙΝΕΙ, ΤΟΝ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ, ΑΛΛΑ ΔΕΝ ΞΕΡΟΥΜΕ ΠΟΤΕ

Το αγκάθι του ισχυρού μετασεισμού

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Η μείωση της συχνότητας των μετασεισμών δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση αντίστοιχη μείωση του μέσου μεγέθους των μετασεισμών. Αυτό επισημαίνει ο σεισμολόγος Βασίλης Παπαζάχος και τονίζει ότι καλά κάνουν οι σεισμόπληκτοι που φοβούνται να μπουν στα σπίτια τους, έστω και για λίγα λεπτά. «Δεν υπάρχει τίποτα που να μας βεβαιώνει ότι δεν θα σημειωθεί ισχυρός μετασεισμός ακόμη και ύστερα από 40 μέρες», υπογραμμίζει.

Β. Παπαζάχος: «Μην μπαίνετε στα σπίτια»

στην Κεφαλονιά, στον σεισμό των 7 Ρίχτερ, ο ισχυρότερος μετασεισμός σημειώθηκε έπειτα από 40 μέρες. «Γι' αυτό ο κόσμος πρέπει να μένει μακριά από τα σπίτια, εκτός και μόνο αν οι μηχανικοί ελέγξουν τα κτίρια και διαπιστώσουν ότι είναι ασφαλή», προσθέτει. Ο Β. Παπαζάχος τονίζει ότι προς στιγμήν και σύμφωνα με τις υπάρχουσες ενδείξεις, υπάρχει πάρα πολύ μικρή πιθανότητα να ακολουθήσει ένας δίδυμος σεισμός. Αυτό όμως, προσθέτει, δεν μπορεί και να αποκλείσει αυτό το ενδεχόμενο. Οσον αφορά την προγνωσιολογία των ημερών, ο Β. Παπαζάχος υπογραμμίζει: «Υπάρχουν δύο ό-

ροι που πρέπει να πληρούν οι επιστημονικές εργασίες, ώστε να θεωρηθούν επιστημονικά έγκυρες και αληθείς. Να κατατεθούν προς δημοσίευση σε επιστημονικά περιοδικά, όπου, πριν από τη δημοσίευση, περνούν από την κρίση τριών ειδικών επιστημόνων, και να ενημερώνεται σχετικά η πολιτεία. Μόνο αν πληρούνται και οι δύο αυτοί όροι, μπορεί μία επιστημονική εργασία να θεωρηθεί έγκυρη και αληθής».

• Η φορά του ρήγματος που έδωσε τον σεισμό των 6,5 Ρίχτερ, κατ'ύψωση την ενέργεια στην περιοχή που επλήγη, επισημαίνει ο σεισμολόγος Μανώλης Σκορδύλης. Το συγκεκριμένο ρήγμα έχει μήκος 25 χιλιόμετρα και φορά από βορειοανατολικά προς νοτιοδυτικά. Το βόρειο τμήμα του ολισθαίνει προς τα δεξιά. Η διάρρηξη του ρήγματος σημειώθηκε κοντά στο νοτιοδυτικό του άκρο γι' αυτό και η ενέργεια που εκλύθηκε διαδόθηκε προς τα βορειοανατολικά. Κατά συνέπεια, όποιες περιοχές βρίσκονται στη νοτινή προέκταση του ρήγματος προς τα βορειοανατολικά δέχτηκαν το μεγαλύτερο τμήμα της σεισμικής ενέργειας και υπέστησαν τις μεγαλύτερες ζημιές. Ο Μ. Σκορδύλης χαρακτηρίζει λογική τη μέχρι τώρα συμπεριφορά του ρήγματος και της σεισμικής δραστηριότητας στην περιοχή. Υπογραμμίζει όμως ότι, αν και μειώνεται ο ρυθμός γένεσης μετασεισμών, δεν υπάρχει καμία ένδειξη που να μπορεί να αποκλείσει το ενδεχόμενο να σημειωθεί ένας ισχυρός μετασεισμός μεγέθους ως και 5,5 Ρίχτερ.